

Barne- og likestillingsdepartementet

Deres ref.: 16/2687-

Dato: 30.11.16

Høringsuttalelse: Forslag til endringer i håndhevingsapparatet på diskrimineringsområdet

SAFO er en paraplyorganisasjon for Norges Handikapforbund, Norsk Forbund for Utviklingshemmede og Foreningen Norges Døvblinde, og har noen merknader til forslaget til endringer i håndhevingsapparatet på diskrimineringsområdet.

Vi tar utgangspunkt i høringsbrevets kulepunkter i vår tilbakemelding.

- **Lovhåndheveroppgavene skilles ut fra LDO**

SAFO har gode erfaringer med at LDO også har en håndhevingsrolle. Vi mener at mandatet for PWCs utredning for BLD også burde inneholde en vurdering av hvordan dagens ordning fungerer. Her legges en forutsetning om deling, som ikke har vært til høring.

Ved å beholde LDOs håndhevingsrolle, får blant annet LDO større legitimitet i sine vurderinger av status på likestillingsområdet, hvor vi trenger mer kunnskap.

- **En instans**

Muligheten til å få sin klage behandlet i to instanser, mener SAFO er det beste. Selv om LDO ikke har vedtaksmyndighet, og ikke formelt er to-instans-system, mener vi at dagens ordning gjør det tryggere for klager. Saken kan ses på en gang til, etter at LDO har kommet til sin konklusjon.

SAFO stiller spørsmålstegn ved det skisserte systemet med en instans gir tilstrekkelig rettssikkerhet. Å ta initiativ til å klage når man er i en sårbar situasjon der man opplever seg diskriminert, vil være svært krevende. Det kan da være ekstra krevende kun da å ha *en* mulighet til å legge fram sin sak, da direkte i nemnda. Å ta saken videre til rettssystemet eventuelt, vil trolig være få som har økonomisk mulighet til, eller som personlig makter å utsette seg for den prosessen.

Hvis departementet ønsker å gjennomføre et en-instans-system må man sørge for at diskrimineringsaker blir innlemmet i regelverket for fri rettshjelp.

- **Skjerpede kvalifikasjonskrav til nemndledere**

SAFO er enig at det er viktig med god juridisk kompetanse, men må kommentere at de fleste jurister i dag ikke har spesialkompetanse på diskrimineringsfeltet. Det vil derfor være meget viktig at nemndsmedlemmer også har annen relevant kompetanse.

- **Effektivisert saksbehandling**

For å begrense sakstilgangen foreslår departementet det klagegebyr. SAFO er uenig i dette. Hvis man først har blitt diskriminert, er det ikke rimelig prinsipielt å måtte betale for å få gjenopprettet dette forholdet. I tillegg kommer at mange funksjonshemmede er utenfor arbeidslivet, og har gjerne en krevende økonomi. Det er heller ikke noe dokumentasjon på at det er et problem med uberettigede klager. Det vil også være urimelig å kreve at man skal ha god kunnskap om det juridiske i diskrimineringslovgivningen for å kunne benytte seg av klageadgangen når man opplever seg diskriminert.

Skriftlig eller muntlig saksbehandling.

Nemndas behandling må være tilgjengelig for alle som skal ha sin sak behandlet. Det må legges til rette for den enkelte klagers behov for tilrettelegging. Personer som er døvblinde, personer med kognitive utfordringer eller personer med fysisk nedsatt funksjonsevne må alle ha god mulighet til å legge fram sin klage og få behandlet sin sak på en god måte. Ved at dette avgjøres individuelt sikrer man at kontradiksjonsprinsippet blir ivaretatt også for personer med nedsatt funksjonsevne.

- **Nemnda gis myndighet til å ilegge oppreisning i saker innenfor arbeidslivet og å tilkjenne erstatning i enkle saksforhold**

Det er positivt at departementet legger opp til at det skal kunne ilegges oppreisning i diskrimineringsaker. Slik oppreisning bør også kunne ilegges i andre saker enn i arbeidslivssaker.

Med hilsen

Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner SAFO

Sign.

Vigdis Endal

Daglig leder